

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXIII. Exceptus Aspeitiæ pro sancto Ignatius, trimestre illic sanctissimè
transigit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

faltrem sui iudicij fidem ne grauaretur publicam facere, & legitimis tabulis munire id sibi pro innocentia absolutæ sententia futurum. Annuit petenti Quæsitior sacer, aded prolixè, & ea Ignatij prædicatione, vt plus indè pudoris, quàm satisfactionis retulerit.

Ab hac itaque postrema solutus remora, commendatis Fabro reliquis sociis in quibus velut maximus natu erat, & solus Sacerdos; conditòque Venetias die Ianuarij quinto, & vigesimo anni 1537. post mutuos, & teneros complexus profectus est, quæ si exeunte 1535. profectio contigit, vt ex Polanci manuscripto, edidere Maffeus, & Orlandinus, liquet Venetias non potuisse attingere, ante finem anni proximè sequentis; nec enim breuius, affecto vir corpore, vulgarique instructu potuit de media hieme, milliaria septingenta confecisse, quantum Parisiis Aspeitia dissidet, nec totum trimestre egisse Aspeitia: nec inde in variis vrbibus sociorum negotia expedisse, ex Hispania demum in Italiam redisse. Profectum quidem Parisius certum est, primis anni eiusdem mensibus, vndè necesse sit Polanci stylum animo præuertisse, clarèque ex eo conficitur, quod interiecto inter Pentecosten, & Ascensionem, dierum denario, anno 1535. agebat in patria vir sanctus, quibus rectè consentit testimonium iuratum Chartulianorum Vallis Christi, de officioso illuc Ignatij, eo anno aduentu, sociorum iam rebus compositis, ad inuisendum eius Cœnobij Monachum. Patet ergo sub finem eius anni non potuisse Parisiis abire; cuius mense Maio iam in patria versabatur, anno nondum ad medium prouecto. Venetias autem præcipitante 1535. peruenisse, ex eius literis, suo loco manifestum reddam. Et si verò ab suis tam sanctis, carisque sociis, abiungebatur Ignatius, sed ibat alacer, virtutis illorum minimè dubius, securusque illorum se absente, neminem retro abiturum. Nec sua illum fallebat opinio, eo enim virtutis, & constantis proposito robore valebant, vt si morte Ignatij parentis, vel alio casu solui contingeret, quo necitebantur nodo, fixa tamen cuique permaneret in Palæstinam peregrinatio, & deliberatus ardor, vitæ omnis iuuandis infidelibus absumendæ. Erat Parisiis in Cantabriam iter haud paulò iniquius quàm posset ab homine valetudinis fractæ pedibus confici; vili ergo iumento leuandum socij iudicauerunt, quod Aspeitia postea nosocomio datû, ligna pauperibus comportauit. Hoc ille in patriam commeatu, denique peruenit, auebaturque clam in vrbem subire, vt suorum partim vitaret occurus; partim obstituros ne in pauperum domo sibi hospitium legeret, sed frustra: duabus enim ab Aspeitia leucis, in eam domum in quam diuerterat superuenit quidam Ioannes de Equibar Loiola per familiaris, percunctatusque, vt sit ecquis intus externus? accepit de paupere sat malè ab omnibus instructo, nisi quod ore aliquid præferret, lingua verò accentum illius regionis; non posse tamen probè in memoriam reduci quis esset. Hic rimis cubiculi in quod secesserat, Ioannes oculum admouet, tentaturus an posset dignoscere, & videt hominem de genibus precantem, sibi que ac Deo immersum penitus; redeuntèque mox, curiosius inuenti, antiqui vultus

XXIII.

*Excepit
Aspeitia pro
sancto Igna-
tius, trimestre
ille sanctissi-
mè transigit*

S

veteri

veteri specie, ambigere desuit quis esset, missa igitur omni salutatione, effuso equo latissimus, Aspeitiam aduolat, & Loiolæ toparchas, eo nuncio beat. Vix enim credibile dictu est quanta non modo gratulatione, verum etiam sensu quam pio acceptus nuncius. Paratur illicò venturo ingressus, supplicantium pompam clerici instruunt, germani, & affines equestrem, veriti attamen, quod erat nimis pronum ne illo absterritum honore, fugarent prius à patria, quàm eam attingeret, consulto metu subistere, destinato interea sacerdote viro graui qui salutandi officio fungeretur, & ediceret, Loiolæ, vt semper, ita & nunc suæ, impatienter expectari. Quod autem prudenter aduerterent illum aliquo metu honorifici occursum, flexurum è Regia in desertam viam per montes, ruinis, & latrocinii infestos; illac item armatos submitunt famulos, qui simulato itinere comitarentur venientem, & acutè futuro cauerant; fratrum obsequiis apud Sacerdotem Ignatius modestè declinatis, eodèmq; ad illos ne sibi comior obstaret, confestim remisso, per montosa solus, non Loiolam sed Aspeitiam contendit, vt illic sibi optatum hospitium in domo pauperum metaretur. At enim honores quos tantum vitauerat incurrit, nam oppido propior videt obuiam sibi procedere supplicantium ordinem clericorum; & ingenti numero agnatos: illos quidem vt sancto, humili reuerentia sibi gratulari; quos tanquam consanguineo, miris modis Loiolam diuenteret instare. Sed qui non fugerat, quod non potuerat futurum diuinare; nullis certè quamlibet importunis adduci precibus valuit, vt quod sui arbitrij fuit, admitteret; excusans se nusquam domum propriam habuisse, ex quo paterna excesserat; nihil pridem apud se hunc titulum posse: ex quo esset Christi paupertatem professus, exinde tot sibi ab eo domos apertas putasse, quot hospitia pauperum paterent; denique parum sollicitus hunc sui receptum velut indecorem, ferri ab germanis iniquius, in nosocomium S. Magdalena recepit sese. Quod ergo iis restabat vnum, elegantem lectum, parèmq; lecto mensæ commeatum eò mittunt. Sed nec eo lecto vnquam decubuit, quanquam summo mane, ad hoc illum quotidie frangeret, vt eo vsus videretur, cum nisi humi somnum non caperet; quo tandem ministri deprehenso serici loco ex stratis ægrotorum vulgare subiiciunt quod ipse deinceps adhibuit. De lauta verò quæ mittebatur quotidie sportula, nihil vnquam attigit, quin & sui postridie aduentus, qui sabbathi fuit, panem ostiatim cum palam mendicasset, eum morem trimestri quo egit Aspeitiae perpetuum tenuit; si quid paulò commodius accepisset, pauperibus tribuens quibuscum eadem utebatur mensa; sibi quod erat vilissimum seponens. Domum semel omnino coactus subiit, post consumptas enim in cassum preces, prouoluta ipsius pedibus cognata, cum obtestaretur per quicquid Christo debebat patienti, ne id sibi negaret; demum cessit roganti, magis vt facto doceretur quanti eum facere oporteret per quem obsecrarat, quàm vt eius consolationi, vel paterna ex domo commoditati propria aliquid indulgeret. Quare illuc sub vesperum ingressus, postero die, conscio nemine nosocomium repetiit.

Cæterum